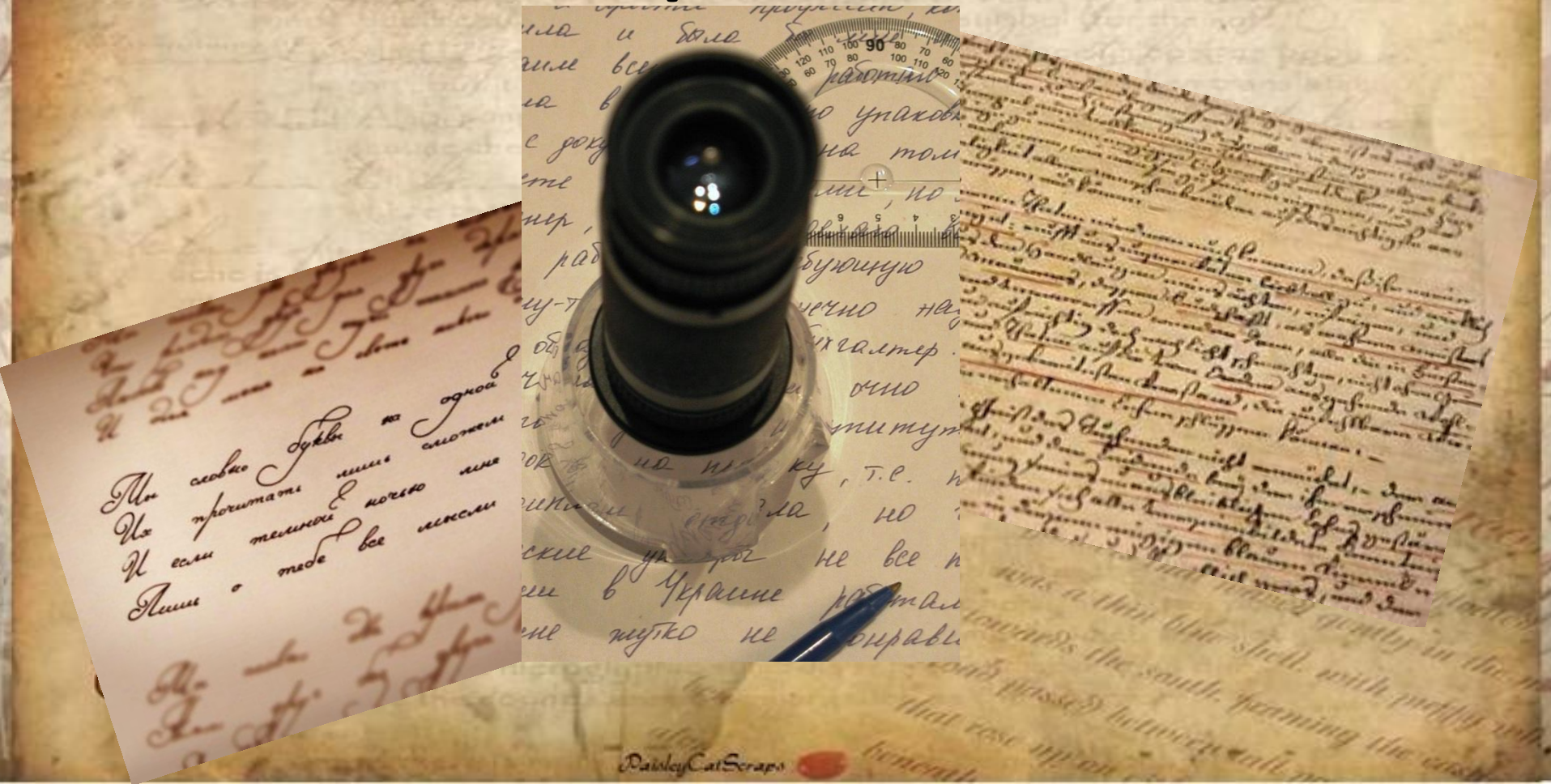
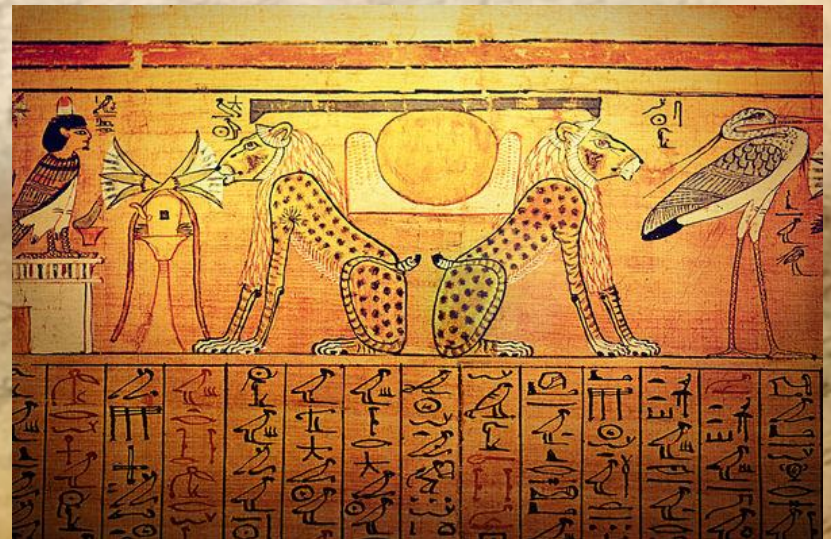

Історія виникнення, розвитку та становлення судового почеркознавства

На ранніх етапах розвитку людського суспільства, із зачатками матеріального виробництва, розподілу праці і появою обміну, виникла необхідність у запам'ятовуванні й передачі усних повідомлень, що привело до виникнення примітивних форм фіксації інформації, які передували **появі письма**.

Згодом, з кінця IV - початку III тисячоліть до нашої ери почало з'являтися письмо в сучасному розумінні (Єгипет, Месопотамія).

Письмо має дві відокремлені, хоча деякою мірою пов'язані, сторони - **сміслову й графічну.**

Перша охоплює зміст, стиль і манеру викладу думок, лексику та інші змістові характеристики, друга, яка дістає вияв у **почерку.**

В древньому Римі під час правління імператора Юстиніана (V-VI ст.) судові суперечки про справжність документів вирішувались за допомогою експертизи письма.

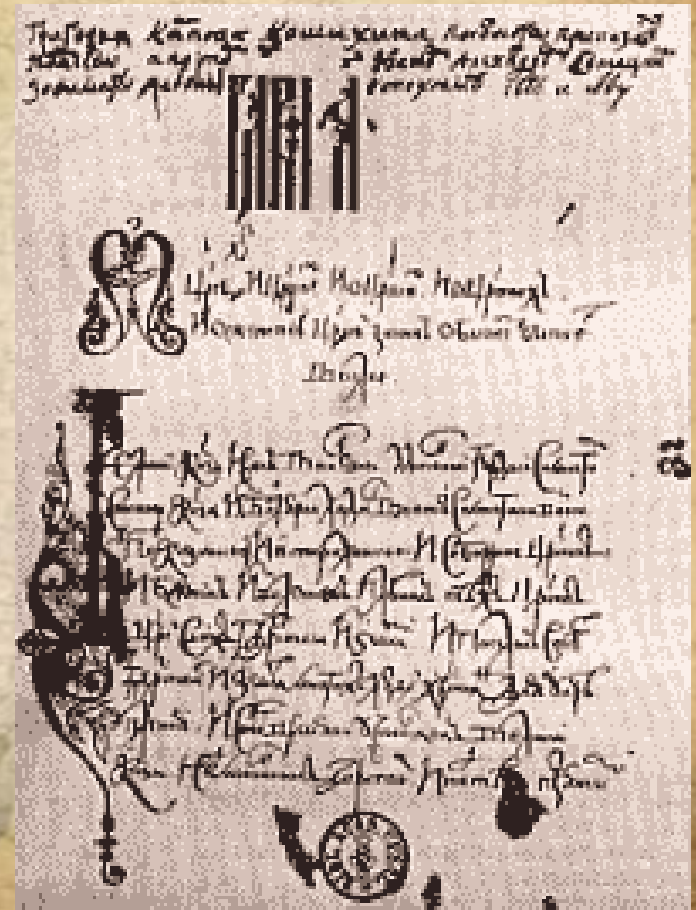

Тобто порівняння почерків використовувалося як засіб посвідчення дійсності документів!

В Росії вже в XV сторіччі порівняння почерків використовувалося як засіб посвідчення дійсності документів.

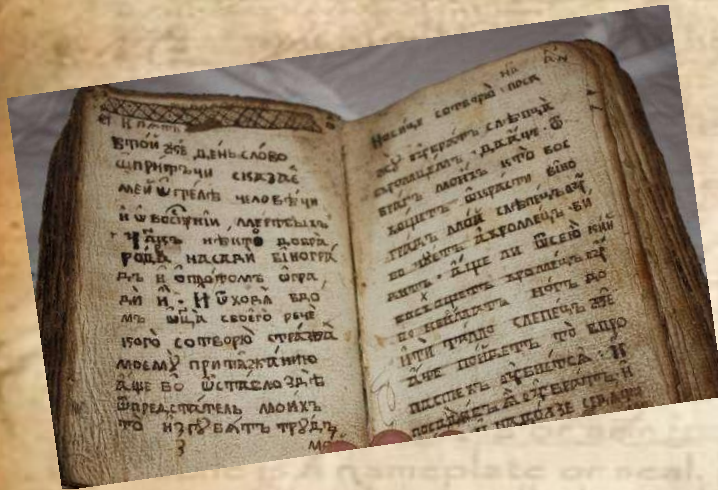

Експертиза письма безпосередньо
пов'язана з виникненням та поширенням
писемності і має тривалу історію свого
розвитку.

Датою виникнення писемності у слов'ян
вважають **863 рік**

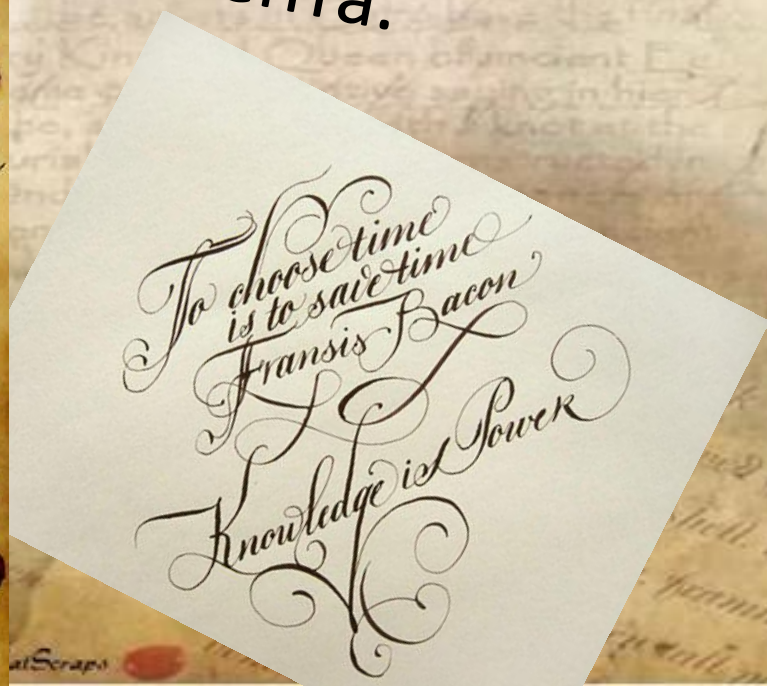
Перші відомості про проведення експертизи письма відносяться до початку XVII сторіччя.

За Російським Зводом законів звіренням почерків могли займатися люди, що володіють «таємницею» писемності - секретарі присутствених місць, вчителі краснопису.

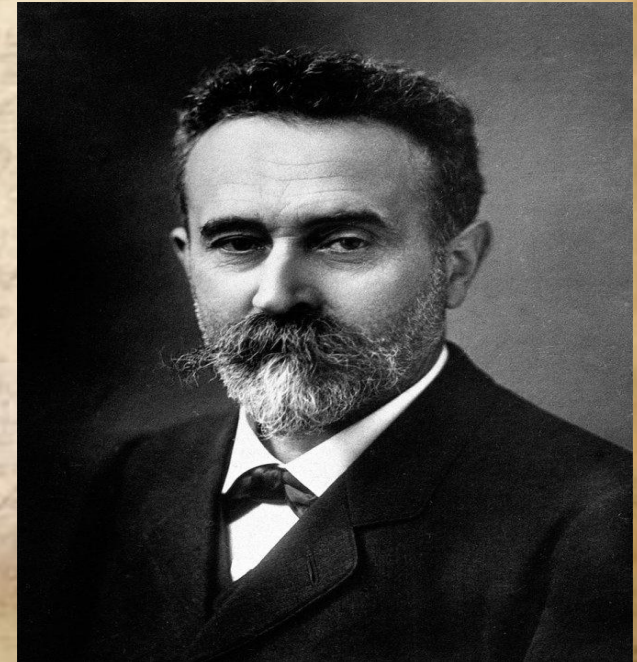

Головна якість, що визначала експерта, полягала в умінні красиво писати. Треба зазначити, що довгі роки, в минулому, висновок експертів-каліграфів був вирішальним у суперечці про виконавця того чи іншого документа.

Формування судового почеркознавства за кордоном пов'язане з іменами і працями таких криміналістів :

Альфонс Бертільйон (засновник
прикметоописового напрямку в
графологічній експертизі «Дело
Дрейфуса (1894) «Диплом
рогоносца» и дуэль Пушкина
(1837) Томский странник Федор
Кузьмич – это не Александр I
(1864)»

Едмон Локар – французький судовий медик, криміналіст. Один з впроваджувачів техніко-криміналістичних (техніко-поліцейських) методів у практику розслідування злочинів. Засновник першої криміналістичної лабораторії засновник графометрії.

А також С. Оттоленгі та А. Осборн.

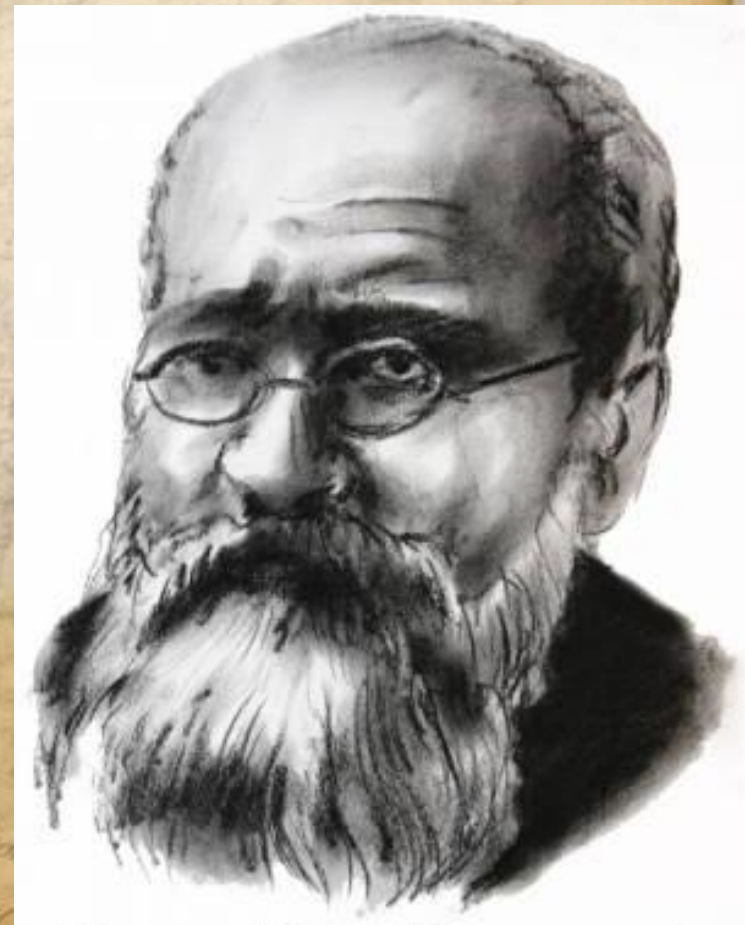
Як прикметоописовий напрямок, так і його пізня гілка графометрія, вплинули на розвиток судового почеркознавства у період його зародження.

В Росії одним із вчених,
який серйозно займався
проблемою почерку і
створив вчення про
почерк був видатний
криміналіст Є. Ф.
Бурінський.

Він перший пов'язав
знання про почерк як
об'єкт судової
експертизи з даними
природничих наук

Йому і належить
назва цієї галузі
знань – «Судове
почеркознавство».

Евгений Ф. Баринский
Е. Ф. Баринский,

судебный фотографъ,

Почетный членъ Русскаго Фотографическаго Общества.

× СУДЕБНАЯ ЭКСПЕРТИЗА ДОКУМЕНТОВЪ,

производство ея и пользованіе ею.

Пособіе для гг. судей, судебныхъ слѣдователей, лицъ прокурор-
скаго надзора, повѣренныхъ, защитниковъ, судебныхъ врачей и
графическихкихъ экспертовъ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

Типографія Спб. Т-ва Печати, и Издат. дѣла „Трудъ“. Фонтанка, 86.

1903.

Можна виділити такі етапи розвитку почеркознавства у післяреволюційний період (виключаючи останні 15-20 років):

Накопичення
знань та
досвіду

Становлення
теоретичних
засад

Розгортання
теоретичних засад і
експериментальних
досліджень

Етап I

(початок 20 – середина 30 років)

Накопичення знань починається, коли з'явилися перші роботи з криміналістики і закінчується з виходом в світ самостійних досліджень з судового почеркознавства.

З'явилося перше визначення почерку (С.М. Потапову), як системи рухів, яка виражена у письмових знаках.

Але рівень теоретичних розробок низький.

Етап II.

(сер. 30-х років -
50-х років)

Сформовані основні
теоретичні положення
наукової теорії судового
почеркознавства та
методики судово-
почеркознавчої
експертизи.

Це були принципово
нові знання та
відображали високий
рівень розвитку цієї
галузі.

Етап пов'язаний з
іменами

С.М. Потапова

А.І. Вінберга

С.І. Тихенко

Етап III.

(серед. 50 – поч. 70 років)

Подальший розвиток теоретичних та експериментальних розробок і теоретичних узагальнень.

Експеримент стає основним методом наукового дослідження. Сформульовано природно-наукові засади судового почеркознавства (механізм письма – рухова анатомія та біомеханіка).

У сучасний період судове почеркознавство являє собою високорозвинену предметну галузь теорії судової експертизи і галузь криміналістики.

